

BRUYNE, Pieter de (Zeveneken 1 september 1850
– Gent 2 oktober 1919).

Werd na studies in de rechten aan de Gentse Rijks-

universiteit (1881) advocaat en was van 1892 tot 1895 secretaris van de liberale Gentse burgemeester Hippoliet Lippens. Na het afspringen van de kartelbesprekingen tussen progressistische liberalen en socialisten kandideerde De Bruyne in 1894 op de socialistische Kamerlijst. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1895, 1903 en 1907 werd hij als socialist op de radico-socialistische kartellijst verkozen. Zijn voornaamste bekommernis was de sanering van de beluiken en arbeiderswoningen. De oprichting van de Gentsche Huisvestingsmaatschappij (1904) kan voor een groot deel op zijn actief worden geschreven.

Toen De Bruyne, samen met Prosper Baudewijn, de liberale onderwijsbegroting goedkeurde, werden beiden uit de **socialistische partij** gezet (1906). In december van dat jaar stichtten ze het blad *De Waarheid*. Als 'vrije socialist' raakte De Bruyne volledig geïsoleerd in de gemeenteraad. Bij de verkiezingen van 1911 steunde zijn blad *De Vlaamsche Blok*, waarvoor hij kandideerde.

De Bruyne wisselde niet alleen van politiek kamp, ook zijn opvattingen evolueerden. Tijdens de debatten over de vernederlandsing van de Gentse universiteit in mei-juni 1905 was hij eerder gekant tegen dit voorstel en herhaalde hij zijn voorliefde voor de Franse antiklerikale republiek. In oktober 1911 daarentegen diende hij een motie "ter vervaamsing onzer Hoogeschool" in. De Bruyne werd evenwel niet verkozen en zijn motie raakte bijgevolg niet op de agenda. In 1912 en 1914 was hij nog kandidaat op dissidente lijsten, maar zonder succes.

WERKEN: *De werkmanswoningen te Gent*, 1899; – *De Commune van Parijs*, 1900; – *Uitlegging der wet op de werkongevallen*, 1905.

LITERATUUR: G. Vanschoenbeek, *Novecento in Gent. De wortels van de sociaal-democratie in Vlaanderen*, 1995.

HENDRIK DEFOORT